

COMUNICACIÓ

Maties Ramissa: *Els sentits de la Història*

Fins no fa pas gaire proliferaven les teories que adjudicaven a la història un Sentit –amb majúscula–. Des de sempre, s'havia cregut que la història era dirigida exclusivament per Déu i les elits socials. A partir del racionalisme del segle divuit, es van construir gegantins sistemes de pensament basats en la noció que les regularitats i les lleis evolutives de les societats humanes eren tan cognoscibles com les de la Natura. La història era dirigida per la Idea, pel mercat, per la lluita de classes, per la ciència, per la raó.

Enfront d'aquests intents per trobar el Sentit de la Història, es van anar posicionant els escèptics de tota mena, com Raymond Aron, Charles Seignobos, Max Weber i l'intel·lectual Edgar Morin, que considera la història com un laboratori salvatge al qual no es poden aplicar regles perquè és una successió d'imprevistos. De fet, sense moure'ns del segle vint, han abundat aquests imprevistos, que han desmuntat les certeses d'economistes i d'historiadors: la revolució russa, el crack de 1929, el nazisme, la crisi del petroli i la caiguda del mur de Berlín. Existeixen una sèrie de limitacions del caràcter científic de la Història: l'objectivitat impossible, la clara determinació de la història des del nostre present, el seu ús polític... Com totes les matèries humanes, la veritat històrica se situa en un punt mitjà indeterminat i voluble, que permet aproximacions i intuïcions, però poques certeses. L'economia i la sociologia ens poden explicar moltes coses, també la política, rehabilitada recentment. Però cal atorgar un lloc destacat a la psicologia, que pot explicar certes regularitats del comportament històric, com el caràcter col·lectiu dels pobles, el protagonisme del poble baix en les revolucions, el refús massiu de les càrregues que imposa una guerra, el paper dels lideratges.

La importància en l'esdevenir històric dels factors psicològics, polítics, en definitiva humans, fa difícil reduir-lo a una sola significació. És possible que el sentit de la història sigui diferent per a cada època, per a cada cultura, fins i tot per a cada persona, però no per això és menys necessari i gratificant el seu estudi.